

FAKTAARK

Nikkelallergi

Nikkel er et metal, der har været meget anvendt i blanke metalgenstande som smykker, knapper, lynlåse, spænder og briller. Frigivelse af nikkel til huden ved direkte, gentagen eller langvarig brug af sådanne genstande har medført at mange, især kvinder er blevet allergiske over for nikkel allerede i teenageårene.

Hvor hyppigt er det?

Skolebørnsundersøgelsen fra Odense fra 1995/96 viste, at nikkel var den hyppigste årsag til allergi blandt de 12-16-årige, således havde 13,7 % af pigerne og 2,5 % af drengene allergi over for nikkel (Mörtz 2005).

Det første symptom på nikkelallergi er eksem under en blank metalgenstand, hvilket ofte har været i forbindelse med brug af uægte piercingsmykker (Figur 1), andre smykker, ure, knapper, spænder eller lignende. Eksemet kommer først på det område, som er i kontakt med den genstand, der frigiver nikkel, men kan sprede sig, hvis man ikke ophører med at bruge den genstand, der er tale om og kan føre til vedvarende eksem.

Lovgivning

En lovgivning, som begrænser nikkel-frigørelsen fra produkter, der er beregnet til at være i direkte og langvarig kontakt med huden, som f.eks. spænder, smykker, ure og lignende blev gennemført i 1991 i Danmark og senere i hele EU (www.mst.dk). Denne lovgivning har haft en effekt på hyppigheden af nikkelallergi. En undersøgelse blandt 200 skolepiger i alderen 10-14 år rekrutteret fra 12 skoler i Københavnsområdet og 237 unge piger fra 9 gymnasie-/produktionsskoler i alderen 17-22 år i Københavnsområdet, har vist, at der er en højere forekomst af nikkelallergi blandt yngre kvinder/skoleelever, som fik huller i ørerne før nikkelreguleringen end efter (Tabel 1).

Tabel 1. Hyppighed af nikkelallergi blandt unge piger (Jensen CS)			
	<u>Piercet før 1992</u>	<u>Piercet efter 1992</u>	<u>Ikke piercet</u>
Skolepiger (10-14 år)	15,4 %	4,4 %	0 %
Gymnasiepiger (17-22 år)	26,9 %	12,4 %	5,3 %

Det er også bemærkelsesværdigt at der ikke sås nikkelallergi i den yngste aldersgruppe af piger, som ikke var ørepiercede. Der er en forventning om, at nikkelallergi vil blive mindre hyppigt i fremtiden, idet nikkelallergi opstår tidligt i livet varer det en del år, før den fulde effekt kan registres.

Nikkelfrigivelse fra blanke metalgenstande

Emner der ikke er beregnet til direkte og langvarig hudkontakt, er ikke omfattet af loven, ligesom genstande, der anvendes på arbejdspladsen heller ikke er det. Det betyder at f.eks. sakse, der anvendes af frisører, ikke er omfattet eller mobiltelefoner, idet man ikke anser kontakten med mobiltelefoner normalt er langvarig. Brug af mobiltelefon er dog beskrevet at kunne give allergisk nikkeleksem på kinden og/eller øret, afhængig af hvilken del af mobiltelefonen, som frigiver nikkel. Ikke alle mobiltelefoner frigiver nikkel, man må spørge hos forhandleren eller selv teste sin telefon for nikkelfrigivelse.

Mange blanke genstande i hverdagen kan frigive nikkel fx håndtag, men det er kun de genstande som er i tæt, vedvarende eller hyppig, gerne fugtig kontakt med huden, som kan have betydning for nikkelallergi.

Man kan teste om en metalgenstand frigiver for meget nikkel ved et kit, som kan købes på apoteket. Hvis man vil teste en metalgenstand dryppes to dråber fra testkittet på metalgenstanden og der gnides med en vatpind. Bliver vatpinden lyserød (Figur 2), så frigives der for meget nikkel og genstanden bør ikke bruges mere.

Personer med nikkelallergi behøver ikke have symptomer af deres nikkelallergi, såfremt de undgår nikkel.

Handlemuligheder

vær opmærksom på:

- at der er en lovgivning, der begrænser hvor meget nikkel, der må frigives smykker, ure, briller, knapper i tøj m.m.
- at gamle smykker, ure med videre kan frigive for meget nikkel
- at genstande købt på nettet / uden for EU ikke lever op til samme krav som i EU.
- at mobiltelefoner ikke er omfattet af lovgivningen og i nogen tilfælde har givet nikkelallergi

Man kan teste en metalgenstand for nikkelfrigivelse ved hjælp af en simpel prøve, der kan købes på apoteket.

Har man købt smykker, ure, briller, tøj med knapper, hårspænder og lignende, som viser sig at frigive for meget nikkel, er det ulovligt. Det kan anmeldes til Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion.

Litteraturliste

Jensen CS, Lisby S, Baadsgaard O, Volund A, Menné T. Decrease in nickel sensitization in a Danish schoolgirl population with ears pierced after implementation of a nickel-exposure regulation. *British Journal of Dermatology* 2002 Apr; 146(4):636-42

Mortz CG, Lauritzen JM, Bindslev-Jensen C, Andersen KE. Contact allergy and allergic contact dermatitis in adolescents: prevalence measures and associations. *Acta Derm Venereol* 2002;82:352-358

Frosch PJ, Menné T, Lepoittevin JP (eds) *Contact dermatitis*, 4th ed. Springer Berlin Heidelberg 2006.

Miljøstyrelsen. www.mst.dk

www.Videncenterforallergi.dk